

Nr 526

Av herr Heckscher m. fl., om ändrad ordning för vissa anslags
uppförande i statsbudgeten.

(Lika lydande med motion nr 448 i Första kammaren)

Frågan om den statliga driftbudgetens utformning har under lång tid uppmärksamrats i Sverige. Medan man under 1800-talets första del hade en mycket enkel och föga specificerad budget, varigenom riksdagens inflytande i hög grad begränsades, lyckades riksdagen under senare delen av 1800-talet vinna ökat inflytande över de statliga utgifterna. Detta skedde genom en fortgående specificering av anslagsändamålen, så att riksdagen via budgeten kunde utöva ett växande inflytande över statsverksamhetens utformning och karaktär. Fortfarande var emellertid antalet anslag så pass begränsat, att varje särskild post kunde bli föremål för relativt ingående prövning. Detta sammanhänge med själva beskaffenheten hos den dåtida statsverksamheten, vilken var inskränkt till ett fåtal områden och icke inom något område upptog tillnärmelsevis samma antal växlande åtgärder som i dag. Under innevarande århundrade, och särskilt efter det första världskriget, har situationen därvidlag radikalt förändrats. Riksdagens befogenheter har i princip förblivit desamma och anslagsspecificationen snarast ökats, men statsverksamhetens växande omfattning har fört till en mycket stor ökning av antalet på driftbudgeten upptagna anslag. De torde för närvarande utgöra omkring 1 500, varjämte icke blott större utan i många fall även mindre anslag specificeras i anslagsposter, vilka åtminstone till någon del blir föremål för riksdagens prövning.

Den tilltagande mängden av anslag har gjort det allt svårare för riksdagens olika budgetutskott att bedöma de olika utgiftsbehoven och väga dessa mot varandra. Samtidigt har det också blivit allt svårare att bedöma i vad mån ett utgiftsbeslut medför automatiska utgiftsstegringar. Denna utveckling, vilken medfört att riksdagen icke i samma grad som tidigare kunnat hålla utgifterna under kontroll, har fortgått under en period då behovet av utgiftsbegränsningar blivit alltmera påtagligt. Åtskilligt talar för att själva budgettekniken bör anpassa sig efter de krav som det nya läget uppställt. Givetvis är budgetens syfte att så nära som möjligt ansluta de statliga utgifterna till aktuella behov, men den långt drivna specificeringen av framför allt smärre sakanslag innebär i realiteten ett försvarande av den nödvändiga kontrollen.

Samtidigt härmed kan man konstatera, att riksdagens skrivelser till Kungl. Maj:t i budgetfrågor röner allt mindre uppmärksamhet i kanslihuset. I åtskilliga fall torde man kunna tala om att riksdagens uttalade åsikter helt enkelt negligeras under regeringens budgetarbete.

De uppkommande problemen står i påtagligt sammanhang med själva budgetarbetets gång både i statsdepartementen och i riksdagen. I statsdepartementen äger budgetgranskningen som bekant rum under ungefär 2½ månader på hösten. Den bygger på från olika verk och myndigheter inkomna petita, vilka fingranskas, först i vederbörande fackdepartement, sedan i finansdepartementet och under förhandlingar mellan representanter för detta departement och för fackdepartementet. Tyngdpunkten har under senare år i allt högre grad kommit att ligga på finansdepartementets budgetgranskning, vilken emellertid till följd av arbetsbelastningen i stor utsträckning måste anförtros tjänstemän som innehar sina befattningar under relativt kort tid och aldrig hinner förvärva tillräcklig erfarenhet av de olika förvaltningsgrenarnas behov och inbördes betydelse. Härmed följer emellertid också en viss ojämnhet i granskningen och betydande svårigheter att vidmakthålla full konsekvens mellan de olika huvudtitlarna. Att detta förhållande sammanhänger med budgetens detaljerade uppställning torde knappast kunna bestridas.

Det är självfallet att verk, myndigheter och statsunderstödda institutioner måste utbygga sina anslagsäskanden med detaljerade behovsredovisningar, liksom att dessa måste bli föremål för granskning i såväl fackdepartementen som finansdepartementet. Men trots det arbete som departementets tjänstemän nedlägger på sina granskningsuppgifter är det knappast möjligt att totalresultatet, sådant det framträder i statsverkspropositionen, skall bli präglad av en verkligt konsekvent avvägning av de olika anslagskravens angelägenhetsgrad. Full rättvisa kan icke uppnås, utan de olika huvudtitlarna bär i stället understundom snarast spår av de olika departementschefernas förmåga att finna gehör för sina önskemål.

Budgetarbetet i riksdagen ger ringa möjligheter att härvidlag åstadkomma någon korrigerande. Det är i realiteten fördelat på dels jordbruksutskottet, dels statsutskottets fem avdelningar, vilka som bekant kommit att arbeta alltmera självständigt. Det blir därför i riksdagen ännu svårare än i finansdepartementet att utarbeta ett utgiftsförslag, där de olika behoven fullt riktigt avvägas mot varandra. Å andra sidan är fördelningen icke heller tillräcklig för att alla detaljer i budgetförslaget skall kunna bli föremål för ingående granskning. Härtill är utskottens tid alltför begränsad i förhållande till antalet förekommande anslag. Som exempel kan nämnas, att det enbart på åttonde huvudtiteln bortsett från omkostnadsanslag finns etthundratrettiofyra mindre anslag av här ifrågavarande slag. Även de större anslagen kan ofta behandlas endast relativt summariskt, och detta gäller i än högre grad om de mindre anslagen. Det torde därför kunna sägas att

den alltför långt drivna specialiseringen är en väsentlig orsak till arbetets svårigheter och arbetsresultatets brister. Under sådana omständigheter har det ökade inflytande på statsregleringen, som riksdagen under 1800-talet undan för undan lyckats förvärva, allteftersom överblicken försvårats kommit att bli i icke oväsentlig grad formellt och illusoriskt snarare än verkligt. Det verkliga budgetarbetet äger rum innan statsverkspropositionen förelägges riksdagen. Att det i sista hand är riksdagen som fattar beslut ändrar föga i detta förhållande; här kommer också parlamentarismen, vilken upphävt den ursprungliga maktfördelningen mellan första och andra statsmakten, in i bilden. Det är därför knappast någon överdrift att säga, att riksdagens verkliga inflytande i fråga om i synnerhet sådana anslag som icke ger anledning till särskilda motioner är avsevärt mindre än vad de formella anordningarna synes ge vid handen.

Mot den långt drivna specialiseringen av diverse anslag kan också invändas, att både Kungl. Maj:t och vederbörande ämbetsverk därigenom bindes i medelsdispositionen på ett sätt som icke är praktiskt eller ändamålsenligt. Systemet med detaljerade behovsredovisningar får betalas med det tvång som följer av att man vid medelsdispositionen i princip måste hålla sig inom de olika detaljposterna. Men det förflyter lång tid mellan anslagsäskandenas utarbetande och det ifrågavarande budgetårets slut. Under den tiden inträffar ej sällan nya omständigheter, vilka rubbar grunden för beräkningarna antingen uppåt eller nedåt. Ett tecken därpå är systemet med tilläggsstater. Å andra sidan är det naturligt, om verk och myndigheter är angelägna att förbruka beviljade anslag på de olika posterna, särskilt som det icke sällan torde inträffa att en tillfällig minskning av anslagsbelastningen kan medföra anslagssänkning kommande år då behovet måhända åter är större.

Även vad som här anförts synes tala för att de sakanslag, vilkas betydelse är ringa i förhållande till budgeten som helhet och vilkas beskaffenhet i övrigt är sådan att den icke står i rimligt förhållande till det arbete en grundlig riksdagsprövning skulle kräva, sammanföres under varje huvudtitel och disponeras efter under budgetåret föreliggande behov. En dylik anordning utesluter icke precisering av anslagsvillkoren och utgiftsändamålen men möjliggör en mera ändamålsenlig anpassning av utgifterna till förekommande omständigheter.

En ändring av budgetförfarandet, varigenom de små sakanslagen under varje huvudtitel sammanföres till ett större klumpanslag, skulle sålunda medföra avsevärda praktiska fördelar. Riksdagens olika budgetutskott och deras avdelningar, liksom kamrarna själva, skulle befrias från åtskilligt detaljarbete och få möjlighet att i högre grad än nu koncentrera sig på verkligt viktiga spörsmål. I Kungl. Maj:ts kansli skulle arbetet med utarbetandet av statsverkspropositionen likaledes kunna koncentreras till att i huvudsak avse större, mera betydelsefulla spörsmål, medan arbetet

på en närmare fördelning av de till klumpanslag för varje departement sammanförda småposterna skulle kunna fördelas över hela året. Man bör vidare förutsätta, att förändringen i den av riksdagen beslutade driftbudgetens struktur finge motsvarande konsekvenser även för de på Kungl. Maj:t ankommande medelsdispositionerna. Verk och myndigheter skulle på ett annat sätt än nu få möjlighet och skyldighet att inom en fastställd ekonomisk ram hushålla med tillgångarna och ansvara för deras användning. Av allt att döma skulle detta leda till att verkscheferna kunde koncentrera sig på verkets egentliga arbete i stället för att bindas i tidsödande förhandlingar om ej sällan ytterst detaljerade bindningar i Kungl. Maj:ts beslut och anvisningar. Ett förändrat budgetsystem skulle ge dem både större frihet och större ansvar än de under nu rådande omständigheter har. Såväl departementscheferna som verkscheferna finge sålunda tillfälle att i högre grad än nu skaffa sig överblick och att fungera som verkliga administratörer och organisatörer. Och slutligen — det icke minst viktiga — skulle såväl Kungl. Maj:t som ämbetsverken tvingas att hela tiden koncentrera sig på frågan om vilka utgifter som skall tillerkännas prioritet framför andra. Alla dessa omständigheter skulle möjliggöra en på en gång effektivare och mindre kostnadskrävande förvaltning. Det är ingen överdrift att förutsätta, att de besparingar som härigenom möjliggöres vid iakttagande av sträng sparsamhet skulle uppgå till åtminstone 20 procent av de berörda anslagen. Då emellertid vissa svårigheter kan finnas att i förväg bedöma den exakta verkan av den ifrågasatta förändringen, har vi tills vidare stannat vid att föreslå en nedsättning med endast 10 procent.

Detta innebär självfallet icke att nedsättningen kan ske likformigt på alla anslag. Vissa anslag bör även i fortsättningen utgå med oförändrade belopp. Andra bör helt bortfalla under det att i andra fall en större eller mindre nedskärning är möjlig och måste genomföras för att den angivna ramen skall hållas.

Det är icke möjligt att inom motionstiden genomföra de undersökningar, som är nödvändiga för en fullständig redovisning i dessa hänseenden. Några exempel torde emellertid klarlägga principens innebörd. Bland de anslag som enligt vår mening bör kvarstå helt oförändrade kan sålunda nämnas femte huvudtitelns anslag till Länkrörelsen (300 000), De vanföras riksförbund (350 000) och Hörselfrämjandets rehabiliteringscentral (100 000). På åttonde huvudtiteln bör detsamma gälla om exempelvis bidragen till framställning av blindskrifter och talböcker för blinda (233 000), till kulturell verksamhet bland döva (12 000), till Hörselfrämjandet (80 000) och stipendier åt författare av hög litterär förtjänst (100 000).

Helt utgå kan däremot enligt vår mening t. ex. anslagen till bestridande av resekostnaderna för Svenska FN-stipendiater (1 000), bidraget till Föreningen Fruktdrycker (25 000) och anslaget till kurser för fortsatt utbildning av befattningshavare i kommunal och social tjänst (42 000). En rad

anslag bör vidare kunna reduceras med långt mer än en tiondedel. Detta gäller exempelvis tredje huvudtitelns anslag till utländska pressbesök (200 000) och tillfälliga representationskostnader (200 000), och under åttonde huvudtiteln universitetens anslag till gästföreläsningar (205 000) och anslaget till stipendier åt folkskollärare för vinnande av behörighet att undervisa i engelska (100 000).

Det bör måhända än en gång understrykas, att det här rör sig endast om exempel, icke om något försök till fullständig uppräknig. Det bör ankomma på Kungl. Maj:t som har tillgång till alla föreliggande uppgifter och till personal för dessas bearbetning, att inom en av riksdagen fastställd kostnadsram och under ansvarighet inför riksdagen bedöma de olika uppgifternas angelägenhetsgrad.

I förbigående bör framhållas, att en budgetomläggning av detta slag står i nära anslutning till de tendenser till en mera överskådlig budgetering som sedan åtskillig tid gör sig gällande ej blott i Storbritannien utan även i länder som Förenta staterna och Nederländerna. Även i Sverige har man på ett område, nämligen när det gäller kommunikationsverken, redan slagit in på denna väg, och resultaten har såvitt man kan bedöma varit utslutande positiva, åtminstone om man ser saken ur ekonomisk synpunkt.

Mot den ifrågasatta budgetomläggningen brukar framför allt invändas, att den skulle innebära en minskning av riksdagens inflytande. Man framhåller, att även små anslag kan innefatta viktiga principfrågor och att riksdagen genom ändrat budgetsistem skulle berövas möjligheten att ta ställning på punkter, där riksdagsmännens intressen kan vara särskilt engagerade. Man bör emellertid icke överdriva den faktiska betydelsen av de nuvarande möjligheterna till riksdagsinflytande av detta slag. Det förekommer utomordentligt sällan, på sin höjd en eller ett par gånger om året, att riksdagen verkligen gör någon ändring i budgeten beträffande de småanslag varom här är fråga. Ändringar ifrågasättes visserligen ganska ofta och föranleder varje gång ett i förhållande till anslagens storlek opropotionerligt omfattande arbete, men det konkreta resultatet blir sällan mera än en »väl-villig skrivning» i något utskottsutlåtande, vilket dessutom icke sällan lämnas obeaktat av Kungl. Maj:t vid utarbetandet av nästa års budgetförslag.

Klart är emellertid att man på något sätt måste skapa garantier för att riksdagens möjligheter till inflytande och kontroll icke går förlorade. Det kan därför finnas skäl att icke sammanföra de här ifrågasatta klumpanslagen med vederbörande departements anslag till extra utgifter utan i stället hänföra dem till ett särskilt anslag för diverse utgifter, försett med en huvudsaklig ändamålsbestämning. Här borde då uppräknas de ändamål vilka avses kunna bli tillgodosedda inom anslagets ram, och Kungl. Maj:t borde icke ha frihet att använda medlen till andra än de sålunda angivna ändamålen. Däremot skulle beloppen till vart och ett av dessa icke bindas,

liksom Kungl. Maj:t ej heller skulle vara tvungen att tillgodose samtliga angivna ändamål. Här må framhållas, att i sistnämnda hänseende någon förändring icke skulle inträda i jämförelse med nuvarande förhållanden, eftersom det redan nu förekommer att Kungl. Maj:t av olika skäl avstår från att disponera ett beviljat anslag, där omständigheterna medfört att det icke längre anses behövt. I den mån riksdagen vill ange ett nytt anslagsändamål utöver de i statsverkspropositionen angivna eller stryka ett där upptaget anslagsändamål skulle detta utan svårighet kunna ske. Riksdagen finge även möjlighet att i övrigt göra de uttalanden rörande angelägenhetsgraden hos olika ändamål, till vilka skäl kunde anses föreligga.

Även efterhandskontrollen bör utformas på sådant sätt, att riksdagens inflytande tillgodoses. Efter utgången av varje budgetår bör Kungl. Maj:t snarast lämna en redogörelse för användningen av anslagen till diverse utgifter, vilken redogörelse kan ge anledning ej blott till motioner när statsverksproposition nästa gång föreligger till behandling utan även till interpellationer och frågor under löpande budgetår. Därutöver borde det bli en uppgift för riksdagens revisorer att fortlöpande följa användningen av dessa anslag samt att hos statsutskottet, eventuellt med syfte på anmärkning genom konstitutionsutskottet, anmäla därvid förekommande anmärkningsvärda avvikelser från riksdagens intentioner.

Ifrågasatta förändringar av budgetuppställningen skulle sålunda kunna genomföras utan någon minskning av riksdagens verkliga inflytande; snarare torde man ha anledning att förvänta att detta inflytande skulle ökas genom den nya anordningen. Dess viktigaste syfte måste emellertid vara att möjliggöra större effektivitet både i hushållningen med statsmedel och i själva budgetarbetets teknik. Dessa syften synes vara så betydelsefulla, att förändringen bör genomföras snarast möjligt. Några hinder härför synes ej heller föreligga. Om förändringen genomföres redan under arbetet med driftbudgeten för 1962/63 kommer detta av allt att döma icke att fördröja utan tvärtom underlätta statsutskottets arbete.

En svårare fråga är att bedöma vid vilken gräns de särskilda sakanslagen skall anses för små för att var för sig upptagas i budgeten. En sådan gränsdragning måste alltid bli i viss mån godtycklig, men gjorda undersökningar synes ge vid handen att anslag på 500 000 kronor och därunder i regel utan svårighet kan hänföras till den angivna kategorien och att dessa anslag dessutom är så många, att den avsedda effekten bör kunna uppnås utan att man går till högre belopp. I vissa fall, vilka framgår av den bifogade förteckningen, finns det skäl att i någon mån avvika från denna gränsdragning. I stort sett hör den emellertid kunna tillämpas, och den måste givetvis hänföra sig till de anslag som i förevarande års statsverksproposition upptagits till angivna belopp. Den bör icke hindra att man inom ramen för anslag till »Diverse utgifter» tillfälligt för ett och samma ändamål disponerar även en något större summa än 500 000 kronor. Om

något hit hänförligt anslagsändamål under längre tid kräver större utgifter än 500 000 kronor, bör det däremot utbrytas så snart det visar sig att förändringen är av mera permanent natur. Om å andra sidan ett hittills separat uppfört större anslag kan sänkas under 500 000 kronor, bör det i sammanhang härmed överföras till anslaget för »Diverse utgifter».

Beträffande omkostnadsanslagen, såväl de större som de mindre, föreligger en särskild situation. Dessa är i regel förslagsbetecknade, men flertalet delposter högst-betecknas i vederbörande regleringsbrev. Problemet ligger här främst i uppdelningen på delposter, vilken icke alltid överensstämmer med under budgetåret föreliggande verkliga behov. Verk och myndigheter känner sig oförhindrade att »göra av med» beviljade anslag under varje delpost, även om det skulle vara möjligt att spara in medel på några poster och även om man på andra poster finner sig stå i en bristsituation eller rent av begär anslagsförstärkning. En sparsam hushållning befrämjas, om anslagen å ena sidan blir obetecknade, så att inga överskridanden finge ifrågakomma på någon delpost, men å andra sidan fördelningen inom omkostnadsanslaget får helt ankomma på vederbörande myndighet, som därvid har att kompensera ökat medelsbehov på en post genom ökad sparsamhet på de övriga.

En dylik omläggning av förfarandet skulle enligt vår mening möjliggöra icke oväsentliga besparingar. Dessa bör enligt vår mening kunna uppskattas till genomsnittligt minst 10 procent.

Anslagsminskningen bör givetvis i princip gälla såväl större som mindre omkostnadsanslag. När det gäller större verk, vilka i regel har egen kamerateal organisation av tillräcklig omfattning, bör det icke möta några avgörande svårigheter att genomföra erforderliga besparingar inom ramen för myndigheternas eget arbete. I fråga om mindre verk och myndigheter kan det däremot tänkas uppstå vissa ojämnheter i belastningen. De mindre omkostnadsanslagen bör därför här, i enlighet med vad som i övrigt föreslås när det gäller mindre anslag, under varje huvudtitel sammanföras till ett med 10 procent reducerat totalbelopp, vilket under budgetårets gång får av Kungl. Maj:t fördelas med erforderliga belopp till varje myndighet.

Tillämpningen av ovan behandlade ändringar i förfarandet skulle alltså i huvudsak bli följande. Större omkostnadsanslag förändras från förslagsanslag till obetecknade anslag och reduceras med 10 procent. Mindre omkostnadsanslag sammanförs under varje huvudtitel till en gemensam post, »Omkostnader hos diverse myndigheter», vilken motsvarar totalsumman av de avförda omkostnadsanslagen, minskad med 10 procent. Andra mindre anslag, huvudsakligen till bidrag av olika slag och till vissa anskaffningar av materiel och utrustning, sammanförs i ett anslag för »Diverse utgifter». Hit förs även, oberoende av storleken, varje huvudtitels anslag till kommittéer och utredningar, där dispositionen ju redan nu helt ankommer på departementschefen. Anslaget till »Diverse utgifter» beräknas till 90 procent av

det totalbelopp, vartill de avförda anslagen skulle uppgå. Det bör å andra sidan i sin helhet uppföras som reservationsanslag, så att det blir möjligt att hushålla med tillgängliga medel över en längre tidsperiod än ett budgetår.

Beträffande vissa huvudtitlar synes emellertid ett i viss mån annat förfarande nödvändigt. Vad först beträffar försvaret må erinras om att utgifterna här bundits till en av statsmakterna angiven, total kostnadsram. Någon motsvarande begränsning har aldrig fastställts beträffande övriga huvudtitlar. Några åtgärder av här ifrågavarande slag kommer därför ej i fråga när det gäller fjärde huvudtiteln. På tredje och tolfte huvudtitlarna är antalet småanslag alltför obetydligt för att en reduktion av totalbeloppet med 10 procent skulle vara genomförbar. Vi föreslår därför, att reduktionen när det gäller dessa huvudtitlar begränsas till 5 procent. Första huvudtiteln åter upptar endast mycket ringa belopp, vilka i förevarande sammanhang kan lämnas åsido. Vad slutligen beträffar nionde och fjortonde huvudtiteln lämnas frågan av tekniska skäl tills vidare åsido; därest riksdagen i övrigt beslutar i enlighet med föreliggande motion, bör motsvarande fråga därefter upptagas till prövning även i denna del.

Tills vidare synes det icke vara möjligt att genomföra någon förändring ur nu aktuella synpunkter annat än i vad gäller sakanslag, då personanslagens karaktär i viss mån är av annat slag. Vi ämnar emellertid i annat sammanhang återkomma till frågan om rationalisering även när det gäller de mindre personanslagen. Uppenbart är nämligen, att en reduktion av anslagen även här är möjlig med tillämpande av de grundsatser som ovan redovisats i vad gäller sakanslagen. Att förslag härtill icke nu framställs, beror helt enkelt på att den i statsverkspropositionen lämnade redovisningen icke ger möjlighet att bedöma, i vad mån statsmakterna, när det gäller avlöningsanslag, gentemot personalen bundit sig vid åtaganden som icke kan åsidosättas.

Med utgångspunkt från tidigare motioner med i huvudsak samma innehåll som den nu föreliggande har riksdagen — under erinran bl. a. om vad 1958 års besparingsutredning anfört i ämnet — uttalat, att frågan om här ifrågasatt omläggning av budgeten vore alltför invecklad för att bedömas utan närmare utredning. Någon sådan utredning har emellertid ej kommit till stånd. De mindre rationaliseringar av anslagsuppdelningen, som efter hand ägt rum, har icke heller varit tillräckliga för att åstadkomma någon avgörande förbättring. Det är vidare knappast riktigt att riksdagen icke har möjlighet att självständigt taga ställning i ärendet; såväl författningsutredningen som besparingsutredningen har redan ägnat uppmärksamhet åt hithörande frågor.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas,

- 1) att riksdagen måtte med avslag på Kungl. Maj:ts proposition nr 1, såvitt här är i fråga, ur budgeten avföra samt-

liga de anslagsposter, som finnes upptagna i den vid denna motion fogade Bilaga 1;

2) att riksdagen måtte, med ändring av Kungl. Maj:ts proposition nr 1, såvitt här är i fråga, besluta att samtliga de anslag som finnes upptagna i den vid denna motion fogade Bilaga 2 skall vara obetecknade samt minskas med vartdera en tiondel av det föreslagna anslagsbeloppet;

3) att anslag till *Omkostnader hos diverse myndigheter* måtte beräknas till följande belopp under varje huvudtitel:

II	488 700
V	1 349 100
VI <i>Omkostnader hos diverse myndigheter</i>	203 400
Särskilda omkostnader hos diverse myndigheter, att avräknas mot automobilskattemedlen	76 500
VII	1 488 600
VIII	4 175 100
X	2 241 000
XI <i>Omkostnader hos diverse myndigheter</i>	3 852 900
Särskilda omkostnader hos diverse myndigheter, att avräknas mot automobilskattemedlen	42 300
XII	237 500

4) att reservationsanslag till *Diverse utgifter* måtte beräknas till följande belopp under varje huvudtitel:

II	2 681 100
III	993 700
V	4 040 100
VI <i>Diverse utgifter</i>	1 011 600
Särskilda diverse utgifter, att avräknas mot automobilskattemedlen	2 064 600
VII	4 104 000
VIII	18 744 300
X	7 883 100
XI <i>Diverse utgifter</i>	6 492 600
Särskilda diverse utgifter, att avräknas mot automobilskattemedlen	235 800
XII	543 400

5) att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att under de avförda anslagen föreliggande medelsbehov måtte i mån av medelstillgång tillgodoses inom ramen för varje huvudtitels här ifrågavarande anslag;

6) att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hem-

ställa om sådan ändring av de administrativa reglerna beträffande omkostnadsanslag, att dessa såsom maximerade totalbelopp utan bindande specificering ställas till vederbörande myndigheters förfogande; samt

7) att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa, att vid varje budgetårs slut till riksdagen lämnas en redovisning för användningen under förflutna budgetår av anslagen till Diverse utgifter och till Omkostnader hos diverse myndigheter.

Stockholm den 26 januari 1962

Gunnar Heckscher T. G. von Seth Leif Cassel

Rolf Eliasson Ernst V. Staxäng Tage Magnusson

Karin Wetterström Eric Nilsson Carl Östlund

II. Justitiedepartementet		Omkostnader	Diverse
Statsrådsberedningen:			
A. 2	Omkostnader	24 000	
Justitiedepartementet:			
A. 4	Omkostnader	166 000	
A. 5	Svensk författningssamling		300 000
A. 6	Lagberedningen		242 000
A. 7	Ombuden för tillsyn av tryckta skrifter		35 000
A. 8	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga		1 600 000
Justitiekanslersämbetet:			
B. 2	Omkostnader	28 000	
Riksåklagarämbetet:			
B. 4	Omkostnader	28 000	
Högsta domstolen m. m.:			
C. 2	Omkostnader	285 000	
Regeringsrätten:			
C. 4	Omkostnader	12 000	
C. 5	Regeringsrättens årsbok		50 000
Häradsrätterna:			
C. 11	Uppläggande av nya fastighetsböcker för ländet		40 000
C. 14	Tekniska hjälpmedel m. m. vid domstolsväsendet		135 000
C. 15	Anskaffande av blanketter och fastighetsböcker m. m. för domstolsväsendet		250 000
D. 5	Efterutbildning inom rättegångsväsendet		35 000
E. 15	Kurser för övervakare, tillsynsmän och personundersökare		12 000
E. 17	Bidrag till svenska skyddsförbundet		68 000
F. 5	Bidrag till utgivande av författningskommentarer m. m.		50 000
F. 6	Bidrag till vissa internationella sammanslutningar m. m. inom privaträttens område		32 000
F. 7	Bidrag till Nordisk årsbok m. m.		10 000
F. 8	Uppgående av gränsen mot Norge m. m.		120 000
III. Utrikesdepartementet			
A. 7	Kostnader för vissa nämnder m. m.		30 000
A. 8	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga		300 000
A. 10	Tillfälliga representationskostnader		200 000
D. 3	Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska medborgare		150 000
D. 4	Förstärkning av avkastningen av understödsfonden för rysslands-svenskar		30 000
D. 6	Bestridande av resekostnader för inom Förenta Nationerna ut-sedda svenska stipendiater		1 000
D. 7	Utländska pressbesök		200 000
D. 8	Upplysningsarbete rörande mellanfolkligt samarbete och utrikes-politiska frågor		135 000
V. Socialdepartementet			
Socialdepartementet:			
A. 2	Omkostnader	95 000	
A. 4	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga		1 300 000
Socialstyrelsen:			
B. 3	Statistiska specialundersökningar		11 000
Statens socialvårdskonsulenter:			
B. 5	Omkostnader	124 000	

¹ Beräknat belopp

		Omkostnader	Diverse
	Arbetsdomstolen:		
B. 7	Omkostnader	22 000	
	Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.:		
B. 9	Omkostnader	25 000	
C. 3	Prov- och kompletteringskurser för hemvårdarinnor		250 000
C. 6	Bidrag till utbildning av föreståndare vid ålderdomshem		130 000
C. 7	Bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem		60 000
C. 13	Bidrag till utbildning av föreståndare vid barnhem		68 000
	Ungdomsvårdsskolorna:		
C. 23	Anordnande och drift av provisoriska förläggningar		350 000
C. 24	Personalutbildning		55 000
C. 25	Bidrag till inackorderingshem m. m.		227 000
	Statens inom mentalsjukvårdsorganisationen anordnade vårdanstalt för alkoholmissbrukare:		
D. 4	Omkostnader	119 000	
	Statens vårdanstalt å Brotorp för alkoholmissbrukare:		
D. 9	Omkostnader	168 000	
	Statens vårdanstalt å Gudhem för alkoholmissbrukare:		
D. 11	Omkostnader	507 000	
D. 15	Utbildning av nykterhetsvårdspersonal		80 000
D. 19	Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m.		83 000
D. 20	Bidrag till Länkrörelsen		300 000
E. 7	Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet		1 000
E. 14	Bidrag till De vanföras riksförbund		330 000
E. 15	Bidrag till Hörselfrämjandets rehabiliteringscentral		100 000
F. 8	Bidrag till viss upplysningsverksamhet rörande byggnadstekniska frågor		25 000
F. 10	Byggnadsforskning		1530 000
F. 11	Statens nämnd för samlingslokaler		83 000
F. 12	Bidrag till vissa riksorganisationer för samlingslokaler		30 000
F. 13	Rekonstruktionsbidrag till allmänna samlingslokaler		1 000
	Statens bosättningslån:		
F. 14	Ersättning åt ortsombud		60 000
F. 15	Ersättning åt riksbanken		240 000
	Försäkringsdomstolen:		
G. 2	Omkostnader	42 000	
	Försäkringsrådet:		
G. 4	Omkostnader	32 000	
	Arbetarskyddsstyrelsen:		
H. 2	Omkostnader	280 000	
H. 5	Undervisnings- och upplysningsverksamhet på arbetarskyddets område		100 000
H. 6	Ersättningar för vissa läkarundersökningar enligt arbetarskyddslagen		6 000
	Statens hyresråd:		
I. 4	Omkostnader	85 000	
I. 5	Statens nämnd för arbetstagares uppfinningar		9 000
I. 6	Ersättningar för skador vållade av vissa rymlingar m. fl.		50 000

Allmänna		Automobilskattemedel	
Omkost.	Diverse	Omkost.	Diverse

VI. Kommunikationsdepartementet

	Kommunikationsdepartementet:		
A. 2	Omkostnader	150 000	
A. 3	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, därav hälften att avräknas mot automobilskattemedlen		600 000
B. 5	De lokala vägnämnderna att avräknas mot automobilskattemedlen		325 000

¹ Beräknat belopp.

		Allmänna		Automobilskattemedel	
		Omkost.	Diverse	Omkost.	Diverse
Diverse ändamål:					
B. 17	Utredningar, att avräknas mot automobilskattemedlen.....			400 000	
B. 18	Vissa kostnader i samband med internationella väggkongresser, att avräknas mot automobilskattemedlen.....			25 000	
Statens bilinspektion:					
C. 3	Utrustning, att avräknas mot automobilskattemedlen.....			150 000	
C. 4	Registrering av motorfordon.....		1 000		
C. 6	Bidrag till trafiksäkerhetsfrämjande åtgärder vid vissa järnvägs korsningar, att avräknas mot automobilskattemedlen.....			500 000	
Statens biltrafiknämnd:					
C. 8	Omkostnader, att avräknas mot automobilskattemedlen.....			85 000	
C. 9	Statens trafiksäkerhetsråd m. m., att avräknas mot automobilskattemedlen.....			204 000	
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut:					
D. 2	Undervisning.....		21 000		
D. 5	Nyanskaffning av instrument m. m.....		135 000		
F. 2	Statens väginstitut: Utrustning att avräknas mot automobilskattemedlen.....			90 000	
Statens geotekniska institut:					
F. 5	Utrustning.....		60 000		
Statens elektriska inspektion:					
G. 2	Omkostnader.....	63 000			
G. 3	Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström.....		7 000		
Djurgårdsnämnden:					
H. 2	Omkostnader.....	13 000			
I. 6	Bidrag till vissa internationella samman slutningar m. m.....		115 000		
I. 7	Geotekniska undersökningar i Götaälvdalen m. m.....		35 000		
I. 8	Viss beredskapsutrustning.....		150 000		
VII. Finansdepartementet				Omkostnader	Diverse
A. 3	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.....			2 000 000	
Kammarkollegiet:					
B. 2	Omkostnader.....		111 000		
Kammarrätten:					
B. 4	Omkostnader.....		149 000		
B. 5	Anskaffning av vissa inventarier m. m.....			182 000	
Statistiska centralbyrån:					
B. 8	Särskilda undersökningar.....			1250 000	
B. 9	Utredningsinstitutet.....			40 000	
B. 10	Maskincentralen.....			1 000	
B. 13	Kostnader för 1961 års jordbruksräkning.....			34 000	
B. 14	Kostnader för 1962 års valstatistik.....			95 000	
B. 15	Delegationen för statistikfrågor.....			220 000	
Konjunkturinstitutet:					
B. 20	Omkostnader.....		162 000		
B. 21	Särskilda undersökningar.....			470 000	
Statskontoret:					
B. 23	Omkostnader.....		461 000		
Statskontoret och riksrevisionsverket:					
B. 26	Utrustning och inredning av nya lokaler m. m.....			300 000	

¹ Beräknat belopp.

	Omkostnader	Diverse
	Kontrollstyrelsen:	
C. 6	Omkostnader	311 000
	Mynt- och justeringsverket:	
C. 9	Omkostnader	230 000
C. 10	Nyanskaffning av vissa maskiner m.m.	6 000
	Statens justerare:	
C. 12	Omkostnader	140 000
	Riksskattenämnden:	
C. 14	Omkostnader	90 000
C. 19	Revision av sparbankernas förvaltning	475 000
C. 23	Kostnader för allmänna fastighetstaxeringen år 1964	200 000
C. 25	Anmärkningsarvoden	1 000
D. 2	Städers friheter	30 000
E. 3	Bidrag till vissa internationella byråer och organisationer m. m.	230 000
E. 4	Upplysningsarbete rörande samhällsekonomiska frågor m. m.	1 000
E. 6	Bidrag till Föreningen fruktdrycker	25 000

VIII. Ecklesiastikdepartementet

	Ecklesiastikdepartementet:	
A. 2	Omkostnader	200 000
A. 3	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga	3 000 000
B. 2	Stipendier åt författare av hög litterär förtjänst	100 000
B. 3	Bidrag till samfundet De nio	10 000
B. 4	Teaterrådet	14 000
	Statens biografbyrå:	
B. 6	Omkostnader	17 000
B. 7	Bidrag till barnfilmkommittén	35 000
	Riksarkivet:	
B. 9	Omkostnader	107 000
B. 10	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten	9 000
B. 11	Fortsatt utgivande av sådana handlingar, som är av vikt för fäderneslandets historia	5 000
B. 12	Inredning och utrustning av nya lokaler	1500 000
	Landsarkiven:	
B. 14	Omkostnader	168 000
B. 15	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten	6 000
B. 16	Bokbindning och konservering av arkivalier	15 000
	Ortnamnskommissionen:	
B. 18	Omkostnader	23 000
B. 19	Insamling och bearbetning av vetenskapligt material	45 000
B. 20	Inredning och utrustning av nya lokaler	40 000
	Landsmålsarkiven:	
B. 22	Omkostnader	25 000
B. 23	Insamling och bearbetning av vetenskapligt material	90 000
	Kungl. Biblioteket:	
B. 25	Omkostnader	448 000
B. 27	Inredning och utrustning av nya lokaler	160 000
B. 28	Statens psykologisk-pedagogiska bibliotek	77 000
B. 29	Bokinköp och bokbindning vid statens psykologisk-pedagogiska bibliotek	30 000
	Stifts- och landsbiblioteken:	
B. 31	Omkostnader	12 000
B. 32	Bokinköp och bokbindning m. m.	90 000
	Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien:	
B. 34	Omkostnader	379 000
B. 35	Inredning och utrustning	50 000
	Statens historiska museum m. m.:	
B. 37	Underhåll och ökande av samlingarna	60 000

¹ Beräknat belopp.

	Omkostnader	Diverse
Riksantikvarieämbetet:		
B. 38	Vård och underhåll av fornlämningar och byggnadsminnesmärken	285 000
B. 39	Fornminnesinventering	186 000
Nationalmuseet:		
B. 41	Omkostnader	264 000
B. 42	Underhåll och ökande av samlingarna m. m.	346 000
Livrustkammaren:		
B. 44	Omkostnader	39 000
Naturhistoriska riksmuseet:		
B. 46	Omkostnader	198 000
B. 47	Materiel m. m.	250 000
Statens etnografiska museum:		
B. 49	Omkostnader	76 000
B. 50	Underhåll och ökande av samlingarna m. m.	7 000
B. 51	Medelhavsmuseet	140 000
B. 53	Bidrag till kulturhistoriska museet i Lund	95 000
B. 54	Bidrag till vissa museer m. m.	173 000
B. 55	Understöd för utgivande av tidskrifter, lärda verk och läroböcker	73 000
B. 56	Personhistorisk forskning och publiceringsverksamhet	182 000
B. 57	Bidrag till nämnden för svensk språkvård	20 000
B. 60	Resekostnadsersättning åt föreläsare	300 000
B. 61	Bidrag till föreläsningsförmedling och konsulentverksamhet	223 000
B. 64	Bidrag till speciella folkbildningsåtgärder	229 000
B. 65	Bidrag till verksamheten vid hemgårdar	300 000
B. 71	Bidrag till Svenska nykterhetsfrämjandet	15 000
B. 72	Bidrag till framställning av blindskrifter och talböcker för blinda	233 000
B. 73	Bidrag till kulturell verksamhet bland döva	12 000
B. 74	Bidrag till Hörselfrämjandet	80 000
B. 75	Främjande av internationellt-kulturellt samarbete	504 000
B. 77	Sveriges anslutning till vissa internationella vetenskapliga sammanslutningar m. m.	63 000
B. 78	Bidrag till bestridande av kostnader för vissa internationella kongresser i Sverige	310 000
B. 79	Bidrag till svenska institut i utlandet m. m.	210 000
B. 80	Bidrag till avlönande av föreståndare för svenska studenthemmet i Paris	11 000
B. 81	Skandinavisk bibliotekarie vid nordiska avdelningen av S:t Genevièvebiblioteket i Paris m. m.	8 000
Domkapitlen och stiftsnämnderna m. m.:		
C. 2	Omkostnader	176 000
C. 3	Kostnader för skogsbiträden	1 000
C. 4	Iordningställande av vissa lokaler för domkapitlet och stiftsnämnden i Skara	6 000
C. 7	Kurser för utbildande av kyrkomusiker m. m.	89 000
C. 8	Stipendier för utbildande av präster, förtrogna med finska och lappska språken	6 000
C. 9	Bidrag till restaurering av Uppsala domkyrka	300 000
C. 10	Ersättningar till kyrkor	100 000
C. 11	Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med friköp av lägenheter å kyrklig jord	1 000
C. 12	Bidrag till svenska ekumeniska nämnden	27 000
D. 7	Läroboksnämnden	170 000
D. 8	Centralnämnden för skolungdomsutbytet med utlandet	1 000
Statens försöksskola i Linköping:		
D. 12	Omkostnader	45 000
D. 13	Yrkespedagogisk reformverksamhet	250 000
Folkskolor m. m.:		
D. 20	Bidrag till Skytteanska skolan i Tärna	40 000
Statens dövskolor m. m.:		
D. 28	Engångsanskaffning av utrustning m. m.	285 000

¹ Beräknat belopp.

	Omkostnader	Diverse
D. 30	Resor för blind- och dövskoleelever jämte ledsagare.....	213 000
	Allmänna läroverken:	
D. 33	Laboratorieutrustning m. m.....	450 000
	Privatläroverk:	
D. 37	Bidrag till hälsovården vid vissa privatläroverk.....	43 000
D. 39	Intagningsnämnder vid vissa allmänna läroverk m. fl. läro- anstalter.....	33 000
D. 40	Språkassistentverksamhet vid högre läroanstalter.....	175 000
	Högre tekniska läroverk:	
D. 45	Föreläsningar och fortbildningskurser.....	60 000
D. 47	Vissa kostnader för handelsgymnasieexamen.....	57 000
	Konstfackskolan:	
D. 49	Omkostnader.....	200 000
D. 50	Undervisningsmateriel m. m.....	120 000
D. 53	Bidrag till bergsskolan i Filipstad.....	225 000
D. 54	Bidrag till textilinstitutet i Borås.....	285 000
D. 55	Bidrag till Lennings textiltekniska institut i Norrköping.....	200 000
D. 56	Bidrag till anordnande av kurser för utbildning av elektriska installatörer.....	60 000
D. 57	Kurs för utbildning av sysselsättnings- och arbetsterapeuter....	67 000
D. 59	Bidrag till kostnader för granskning av utförda gesällprov.....	25 000
D. 60	Resestipendier för yrkesutbildning.....	84 000
	Universitetskanslersämbetet:	
E. 2	Omkostnader.....	63 000
E. 3	Ämnes- och fakultetskonferenser.....	10 000
E. 4	Antagningsnämnden för civilekonomutbildning.....	18 000
	Överstyrelsen för de tekniska högskolorna:	
E. 6	Omkostnader.....	17 000
	Utrustningsnämnden för universitet och högskolor:	
E. 8	Omkostnader.....	52 000
E. 9	Bidrag till akademiska rektorskonventet i Stockholm.....	31 000
	Göteborgs universitet:	
E. 23	Nyanskaffning av apparater m. m.....	210 000
	Stockholms universitet:	
E. 29	Nyanskaffning av apparater m. m.....	490 000
	Karolinska mediko-kirurgiska institutet:	
E. 33	Nyanskaffning av apparater m. m.....	210 000
E. 34	Bokinköp och bokbindning för biblioteket.....	135 000
	Medicinska högskolan i Umeå:	
E. 36	Omkostnader.....	344 000
E. 37	Materiel m. m.....	461 000
E. 38	Nyanskaffning av apparater m. m.....	70 000
E. 39	Bokinköp och bokbindning för biblioteket.....	100 000
	Tandläkarhögskolan i Stockholm:	
E. 42	Materiel m. m.....	225 000
E. 43	Bokinköp och bokbindning m. m.....	36 000
E. 44	Nyanskaffning och underhåll av utrustning.....	230 000
	Tandläkarhögskolan i Malmö:	
E. 47	Materiel m. m.....	165 000
E. 48	Bokinköp och bokbindning m. m.....	22 000
E. 49	Nyanskaffning och underhåll av utrustning.....	190 000
	Tandläkarhögskolorna:	
E. 50	Lärarkliniker.....	450 000
	Farmaceutiska institutet:	
E. 52	Omkostnader.....	158 000
E. 53	Materiel m. m.....	350 000
E. 54	Nyanskaffning av apparater m. m.....	20 000
	Handelshögskolan i Göteborg:	
E. 57	Omkostnader.....	158 000
E. 58	Materiel m. m.....	60 000
E. 61	Vidareutbildning av läkare.....	75 000
E. 62	Anordnande av utbildning för tandtekniker och tandsköterskor	50 000

	Omkostnader	Diverse
E. 63	Kurser för fortsatt utbildning av befattningshavare i kommunal och social tjänst.....	42 000
E. 64	Bidrag till den internationella engelskspråkiga kursverksamheten vid Stockholms universitet.....	90 000
	Tekniska högskolan i Stockholm:	
E. 69	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek.....	170 000
E. 70	Resebidrag till studerande.....	81 000
	Chalmers tekniska högskola:	
E. 75	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek.....	170 000
E. 76	Resebidrag till studerande.....	44 000
	Tekniska högskolan i Lund:	
E. 78	Omkostnader.....	265 000
E. 79	Materiel m. m.....	120 000
E. 80	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek.....	85 000
	Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan:	
E. 82	Omkostnader.....	208 000
E. 83	Undervisningsmateriel m. m.....	145 000
	Musikaliska akademien med musikhögskolan:	
E. 85	Omkostnader.....	108 000
E. 86	Inköp och bindning av böcker och musikalier samt underhåll och vård av instrument.....	66 000
E. 87	Bidrag till musikkonservatoriet i Göteborg.....	185 000
E. 88	Bidrag till musikkonservatoriet i Malmö.....	120 000
E. 89	Ersättning åt vissa opponenter vid disputationer.....	150 000
E. 91	Resestipendier åt lärare m. fl.....	155 000
E. 92	Gästföreläsningar.....	205 000
	Flyg- och navalmedicinska nämnden:	
E. 107	Omkostnader.....	26 000
E. 110	Bidrag till nordiskt institut för sjö rätt.....	30 000
E. 111	Bidrag till Konung Gustaf Vs forskningsinstitut.....	274 000
E. 112	Bidrag till institutet för internationell ekonomi.....	150 000
E. 114	Bidrag till internationella meteorologiska institutet i Stockholm.....	130 000
E. 115	Bidrag till nordiska institutet för teoretisk atomfysik.....	240 000
	Lärarhögskolan i Stockholm:	
F. 3	Omkostnader.....	1414 000
F. 4	Materiel, böcker m. m.....	1100 000
	Lärarhögskolan i Malmö:	
F. 6	Omkostnader.....	190 000
F. 7	Materiel, böcker m. m.....	160 000
F. 8	Inredning och utrustning av nya lokaler.....	1260 000
	Folkskoleseminarierna:	
F. 11	Materiel, böcker m. m.....	1465 000
F. 16	Arvoden åt blivande lärare för blinda och döva.....	398 000
	Gymnastiska centralinstitutet:	
F. 18	Omkostnader.....	203 000
F. 19	Materiel, böcker m. m.....	52 000
	Seminarier för huslig utbildning:	
F. 22	Materiel, böcker m. m.....	150 000
F. 23	Inredning och utrustning av nya lokaler.....	275 000
	Slöjdlärarseminariet:	
F. 25	Omkostnader.....	77 000
F. 26	Materiel, böcker m. m.....	30 000
F. 27	Bidrag till August Abrahamsons stiftelse för slöjdläro utbildning.....	80 000
F. 31	Utbildning av lärare vid folkhögskolor.....	47 000
F. 32	Bidrag till Ericastiftelsen.....	187 000
F. 33	Kurser för personal m. fl. vid skolor för blinda och döva.....	37 000
F. 34	Resestipendier till vissa lärare i främmande språk.....	169 000
F. 35	Resestipendier åt lärare vid yrkesundervisningen.....	18 000
F. 36	Stipendier åt folkskollärare för vinnande av behörighet att undervisa i engelska.....	100 000

¹ Beräknat belopp.

	Omkostnader	Diverse
Studiehjälsnämnden:		
G. 2 Omkostnader	45 000	
Garantilånenämnden:		
G. 4 Omkostnader	34 000	
G. 6 Brevskolestipendier		100 000
G. 12 Bidrag till avlönande av föreståndare vid elevhem vid högre läroanstalter		75 000
X. Handelsdepartementet		
Handelsdepartementet:		
A. 2 Omkostnader	155 000	
A. 3 Utövande av statskontroll å krigsmaterieltillverkningen....		47 000
A. 4 Kommittéer och utredningar genom sakkunniga		550 000
Kommerskollegium:		
B. 2 Omkostnader	1250 000	
Bergsstaten:		
B. 4 Omkostnader	48 000	
Sprängämnesinspektionen:		
B. 6 Omkostnader	53 000	
Statens hantverksinstitut:		
B. 8 Vissa omkostnader	69 000	
B. 9 Bidrag till kursverksamheten m. m.		435 000
B. 10 Utrustning och inredning		250 000
B. 14 Befrämjande av hemslöjden		266 000
B. 15 Bidrag till svenska slöjdföreningen		50 000
Sveriges geologiska undersökning:		
C. 3 Resor och fältarbeten		176 000
C. 4 Utrustning		250 000
Statens provningsanstalt:		
D. 2 Omkostnader	137 000	
D. 4 Utrustning		500 000
Flygtekniska försöksanstalten:		
D. 7 Utrustning		300 000
Statens skeppsprovninganstalt:		
D. 9 Omkostnader	187 000	
D. 10 Utrustning		85 000
E. 1 Statens tekniska forskningsråd		210 000
E. 3 Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien		330 000
E. 5 Bidrag till Svenska textiltforskningsinstitutet		278 000
E. 6 Bidrag till Metallografiska institutet		122 000
E. 8 Bidrag till Institutet för optisk forskning		145 000
E. 9 Bidrag till Svenska silikatforskningsinstitutet		125 000
E. 10 Bidrag till Tekniska nomenklaturcentralen		15 000
F. 1 Delegationen för atomenergifrågor		150 000
Näringsfrihetsrådet:		
G. 2 Omkostnader	10 000	
Ombudsmannaämbetet för näringsfrihetsfrågor:		
G. 4 Omkostnader	32 000	
Statens pris- och kartellnämnd:		
G. 6 Omkostnader	388 000	
Statens institut för konsumentfrågor:		
G. 8 Omkostnader	425 000	
G. 9 Statens konsumentråd		75 000
G. 11 Bidrag till varudeklarationsnämnden		225 000
Fartygsinspektionen:		
H. 6 Omkostnader	229 000	
H. 7 Ersättningar i anledning av flyttning av lotsplatsen i Salmis...		150 000
H. 10 Materielanskaffning till vissa farleder m. m.		300 000
H. 11 Viss omläggning av utprickningssystemet för sjöfarten		90 000
H. 14 Säkerhetsanordningar till ledning för fiskefartyg		13 000

¹ Beräknat belopp.

	Omkostnader	Diverse
H. 15	Viss utrustning för statlig sjöräddningsverksamhet.....	50 000
H. 19	Ombyggnad av sjömätningssartyg.....	500 000
H. 21	Statliga farledsarbeten.....	125 000
H. 23	Underhåll och drift av statens fiskehamnar och farleder.....	215 000
	Sjöbefälsskolorna:	
H. 26	Omkostnader.....	185 000
H. 27	Inventarier till nya skollokaler.....	50 000
H. 28	Utrustning.....	400 000
H. 29	Fortbildningskurser m. m.....	50 000
H. 30	Ersättning åt författare av läroböcker m. m.....	10 000
	Statens sjöhistoriska museum:	
H. 33	Omkostnader.....	49 000
H. 34	Underhåll och ökning av samlingarna.....	4 000
H. 36	Beredande av lägre biljettkostnader för sjöfolk vid vissa resor..	85 000
H. 38	Understöd åt skärgårdsrederier m. m.....	265 000
	Svenska uppfinnarkontoret:	
I. 3	Administrationskostnader.....	245 000
I. 4	Understödjande verksamhet.....	85 000
I. 5	Särskilda kostnader för förenings m. fl. register.....	455 000
	Överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap:	
J. 2	Omkostnader.....	272 000
J. 4	Distributionsmateriel för olja.....	500 000
	Statens handelslicensnämnd:	
K. 2	Omkostnader.....	1 000
K. 7	Turistpropaganda i Amerikas förenta stater.....	104 000
K. 11	Kostnader för vissa nämnder m. m.....	37 000
K. 12	Bidrag till vissa Internationella byråer m. m.....	392 000
K. 13	Administrationskostnader för nordiskt ekonomisk samarbete..	150 000

XI. Inrikesdepartementet

	Inrikesdepartementet:	
A. 2	Omkostnader.....	198 000
A. 3	Beredskapsnämnden för psykologiskt försvar.....	45 000
A. 4	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.....	1 500 000
	Medicinalstyrelsens sjukvårdsberedskapsnämnd:	
B. 4	Omkostnader.....	160 000
	Strålskyddsverksamhet m. m.:	
B. 8	Omkostnader.....	193 000
	Centrala sjukvårdsberedningen:	
B. 10	Omkostnader.....	149 000
	Statens rättskemiska laboratorium:	
B. 16	Omkostnader.....	435 000
	Statens farmaceutiska laboratorium:	
B. 18	Omkostnader.....	301 000
B. 19	Svenska farmakopékommittén m. m.....	237 000
	Statens rättsläkarstationer:	
B. 21	Omkostnader.....	186 000
B. 23	Medikolegala besiktningar.....	50 000
	Provinsiälläkarstaten m. m.:	
	Länsläkare och provinsiälläkare m. fl.:	
B. 25	Omkostnader.....	400 000
	Mentalsjukvårdsanstalter m. m.:	
B. 35	Bidrag till anordnande av psykiatriska kliniker vid lasarett. .	125 000
B. 37	Bidrag till anordnande av sjukhem för lättskötta psykiskt sjuka.....	275 000
	Statens skol- och yrkeshem på Salbohed:	
B. 40	Omkostnader.....	301 000
	Statens skol- och yrkeshem i Vänersborg:	
B. 42	Omkostnader.....	105 000

¹ Beräknat belopp.

	Omkostnader	Diverse
Vilhelmsro sjukhus:		
B. 48	Utrustningskostnader	39 000
B. 50	Bidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn	325 000
Universitetssjukhus:		
B. 56	Bidrag till vissa om- och tillbyggnadsarbeten vid serafimerlasarettet m. m.	430 000
B. 63	Bidrag till anordnande av undervisning i klinisk epidemiologi vid epidemisjukhuset i Uppsala	70 000
Övriga sjukvårdsanstalter:		
B. 68	Bidrag till anordnande av barnavdelningar vid lasarett m. m.	100 000
B. 70	Bidrag till anordnande av tuberkulossjukvårdsanstalter	53 000
B. 72	Bidrag till anordnande av epidemivårdsanstalter	1 000
B. 73	Bidrag till driften av epidemivårdsanstalter	400 000
B. 77	Bidrag till driften av en neurokirurgisk avdelning vid lasarettet i Lund	135 000
B. 78	Bidrag till anordnande av förlossningsanstalter	1 000
Utbildning av sjukvårdspersonal:		
Barnmorskeläroanstalten i Stockholm:		
B. 84	Omkostnader	169 000
Barnmorskerläroanstalten i Göteborg:		
B. 86	Omkostnader	109 000
Statens sjuksköterskeskola i Stockholm:		
B. 88	Omkostnader	165 000
Statens sjuksköterskeskola i Göteborg:		
B. 90	Omkostnader	343 000
Statens institut för högre utbildning av sjuksköterskor:		
B. 93	Omkostnader	64 000
B. 94	Utbildning av viss sjukvårdspersonal	224 000
B. 95	Utbildningskurser i arbetsterapi	27 000
Hälsovård i övrigt:		
B. 100	Abortförebyggande åtgärder	370 000
B. 101	Bidrag till försöksvis anordnad familjerådgivning	100 000
B. 105	Bidrag till utrustning av polikliniker för folktandvård	200 000
B. 106	Utbildningskurs för vissa utländska tandläkare	46 000
B. 110	Nyanskaffning av materiel för den statliga skärmbildsverksamheten	1 000
B. 112	Skyddsypning mot difteri	120 000
B. 114	Yrkesmedicinska centralen	285 000
B. 115	Bidrag till forskningsverksamhet på yrkesmedicinens område	50 000
B. 117	Vissa kostnader för allmän hälso- och sjukvård	125 000
B. 118	Ersättning vid vissa Ingripanden i hälsovårdens intresse	150 000
B. 119	Kostnader för överförande till Sverige av vissa utländska läkare	55 000
B. 122	Vissa internationella resor	50 000
Länstyrelserna:		
C. 7	Publikationstryck	250 000
Statspolisorganisationen:		
D. 5	Polisradioväsendet, därav 262 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen	294 000
Norrbottens statliga poliskår:		
D. 8	Omkostnader	283 000
Statens polisskola:		
D. 10	Omkostnader, därav 47 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen	360 000
D. 13	Polisväsendets organisationsnämnd	413 000
E. 4	Inspelning av instruktionsfilm	100 000
E. 5	Försöksverksamhet	400 000
E. 9	Bidrag till kommuner för anordnande av branddammar för civilförsvarsändamål	500 000

¹ Beräknat belopp.

	<i>Omkostnader</i>	<i>Diverse</i>
E. 16	Statens brandinspektion: Omkostnader	101 000
E. 18	Statens brandskola: Omkostnader	115 000
F. 2	Statens utlänningskommission: Omkostnader	291 000
F. 4	Bidrag till bestridande av kostnader för vissa internationella kongresser i Sverige	30 000

XII. Civildepartementet

A. 2	Civildepartementet: Omkostnader	41 000	
A. 3	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga		300 000
B. 2	Statens lönenämnd: Omkostnader	6 000	
B. 4	Statens avtalsnämnd: Omkostnader	48 000	
B. 6	Statens pensionsanstalt: Omkostnader	155 000	
C. 6	Understöd i vissa fall åt f. d. anställningshavare vid lotsverket m. fl.		12 000
F. 4	Viss utbildningsverksamhet		150 000
F. 6	Kostnader för vissa förhandlingar m. m.		10 000
F. 7	Kostnader för vissa nämnder m. m.		100 000

Bilaga 2

II. Justitiedepartementet

C. 7	Hovrätterna: Omkostnader	1 113 000	
C. 9	Häradsrätterna: Omkostnader	1 694 000	
C. 13	Vattendomstolarna: Omkostnader	614 000	
E. 2	Fångvårdsstyrelsen: Omkostnader	501 000	
E. 4	Fångvårdsanstalterna: Omkostnader	20 802 000	
E. 12	Skyddskonsulentorganisationen: Omkostnader	461 000	

III. Utrikesdepartementet

A. 2	Utrikesförvaltningen: Omkostnader	7 945 000	
------	--	-----------	--

V. Socialdepartementet

B. 2	Socialstyrelsen: Omkostnader	1 820 000	
D. 2	Statens vårdanstalt å Svartsjö för alkoholmissbrukare: Omkostnader	1 088 000	
D. 6	Statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholmissbrukare: Omkostnader	883 000	
D. 17	Länsnykterhetsnämnderna: Omkostnader	574 000	

¹ Beräknat belopp.

	Arbetsmarknadsstyrelsen:		
E. 2	Omkostnader	1 737 000	
	Arbetsförmedlingen:		
E. 4	Omkostnader	11 302 000	
	Bostadsstyrelsen:		
F. 2	Omkostnader	850 000	
	Länsbostadsnämnderna:		
F. 4	Omkostnader	851 000	
	Riksförsäkringsverket:		
G. 6	Omkostnader	4 210 000	
	Yrkesinspektionen:		
H. 4	Omkostnader	1 007 000	
			<i>Automobil-</i>
			<i>skattemedel</i>
VI. Kommunikationsdepartementet			
	Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen:		
B. 2	Omkostnader	198 400	1 785 600
	Vägförvaltningarna:		
B. 4	Omkostnader	560 300	5 042 700
	Statens bilinspektion:		
C. 2	Omkostnader		1 430 000
	Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut:		
D. 3	Omkostnader	1 265 000	
	Länsarkitektorganisationen:		
E. 3	Omkostnader	567 000	
	Statens geotekniska institut:		
F. 4	Omkostnader	707 000	
VII. Finansdepartementet			
	Finansdepartementet:		
A. 2	Omkostnader	1 262 000	
	Statistiska centralbyrån:		
B. 7	Omkostnader för verksamheten i allmänhet	1 950 000	
	Tullverket:		
C. 3	Omkostnader	8 800 000	
VIII. Ecklesiastikdepartementet			
	Skolöverstyrelsen:		
D. 2	Omkostnader	1 047 000	
	Länsskolnämnderna:		
D. 6	Omkostnader	1 284 000	
	Allmänna läroverken:		
D. 32	Omkostnader	14 486 000	
	Högre tekniska läroverk:		
D. 43	Omkostnader	3 080 000	
	Uppsala universitet:		
E. 11	Omkostnader	1 659 000	
	Lunds universitet:		
E. 16	Omkostnader	1 284 000	
	Göteborgs universitet:		
E. 21	Omkostnader	1 487 000	
	Stockholms universitet:		
E. 27	Omkostnader	1 099 000	
	Karolinska mediko-kirurgiska institutet:		
E. 31	Omkostnader	978 000	
	Tandläkarhögskolan i Stockholm:		
E. 41	Omkostnader	982 000	
	Tandläkarhögskolan i Malmö:		
E. 46	Omkostnader	623 000	

¹ Beräknat belopp.

	Tekniska högskolan i Stockholm:	
E. 66	Omkostnader	2 287 000
	Chalmers tekniska högskola:	
E. 72	Omkostnader	1 148 000
	Folkskoleseminarierna:	
F. 10	Omkostnader	1 218 000
	Seminarier för huslig utbildning:	
F. 21	Omkostnader	556 000

X. Handelsdepartementet

	Sveriges geologiska undersökning:	
C. 2	Omkostnader	1 036 000
	Flygtekniska försöksanstalten:	
D. 6	Omkostnader	2 263 000
	Sjöfartsstyrelsen:	
H. 2	Omkostnader	1 198 000
	Lots- och fyrstaten:	
H. 4	Omkostnader	6 091 000
	Patent- och registreringsverket:	
I. 2	Omkostnader	1 604 000

XI. Inrikesdepartementet

	Medicinalstyrelsen:	
B. 2	Omkostnader	873 000
	Statens institut för folkhälsan:	
B. 12	Omkostnader	1 011 000
	Statens bakteriologiska laboratorium:	
B. 14	Omkostnader	3 683 000
	Mentalsjukvårdsanstalter m. m.:	
	Statens mentalsjukhus:	
B. 29	Omkostnader	66 700 000
	Utbildning av mentalsjukvårdspersonal:	
B. 32	Omkostnader	565 000
	Vilhelmsro sjukhus:	
B. 47	Omkostnader	562 000
	Universitetssjukhus:	
	Karolinska sjukhuset:	
B. 52	Omkostnader	14 160 000
	Serafimerlasarettet:	
B. 55	Omkostnader	3 423 000
	Överståthållarämbetet:	
C. 2	Omkostnader	749 000
	Länsstyrelserna:	
C. 4	Sjukvård m. m.	200 000
C. 5	Reseersättningar	3 000 000
C. 6	Expenser	11 196 000
	Landsfogdarna m. fl.:	
C. 9	Omkostnader	534 000
	Häradsskrivarna m. fl.:	
C. 11	Omkostnader	2 080 000
	Landsfiskalerna m. fl.:	
C. 13	Omkostnader	4 660 000
	Civill försvarsstyrelsen:	
E. 2	Omkostnader	708 000

¹ Beräknat belopp.